

5. Комплект навчально-методичних матеріалів для підготовки студентів денної та заочної форми навчання до екзаменаційних випробувань зі спеціальності. Методичні рекомендації для підготовки до комплексного державного іспиту з освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» напряму 6.051602 – «Технологія виробів легкої промисловості» спеціальності «Конструювання та технологія взуття та шкіргалантерейних виробів». Ч. 1–4. / Упор. Коновал В.П., Гаркавенко С.С., Свістуніна Л.Т. та ін.. – К.: КНУТД, 2010.

Надійшла 13.07.2010

УДК 378.147-371.3

ДІЯЛЬНІСТЬ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВО-ВИРОБНИЧОГО КОМПЛЕКСУ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ. ДОСВІД ТА ПРОБЛЕМИ

В.А. ГОРОБЕЦЬ

Київський національний університет технологій та дизайну

Вже чотирнадцятий рік працює науково навчально виробничий комплекс при Київському національному університеті технологій та дизайну який об'єднав для спільної роботи не тільки всі споріднені з КНУТД вищі навчальні заклади I та другого рівня, але й близько двохсот шкіл, ліцеїв, гімназій на всій території України. Що досягнуто за ці роки праці, які проблеми та недоліки, які задачі на майбутнє – про це йде мова в даній статті

Науково-навчально-виробничий комплекс (ННВК) при КНУТД було створено наказом МО України №367 від 22.10.1997р. До складу організацій – засновників ННВК ввійшло 11 організацій, в т.ч. 10 технікумів, 3 ліцеї.

За роки свого існування комплекс пережив стадії як бурхливого розвитку, так і деяких спадів.

Відразу після створення ННВК до нього почали входити нові члени – в основному навчальні заклади (інститути, технікуми, коледжі, ліцеї, гімназії, ВПУ та ЗОШ), з якими укладались угоди терміном на 5 років. Найбільше число членів ННВК (близько 300) було в 2006 – 2008 роках. Зараз членами ННВК є близько 250 навчальних закладів. Динаміка розвитку ННВК приведена в табл. 1.

Таблиця 1. Динаміка розвитку ННВК при КНУТД

Рік вступу	ЗОШ		Ліцеї гімназії		ПТУ, ВПУ		Технікуми коледжі		Інші організації		Всього	
	вступ	викл.	вступ	викл.	вступ	викл.	вступ	викл.	вступ	викл.	вступ	викл.
2003	2	-	4	-	12	-	3	-	1	-	22	-
2004	3	1	9	1	4	-	12	-	1	1	49	3
2005	62	3	12	1	-	-	1	-	1	-	77	4
2006	27	2	4	2	-	-	1	-	4	-	36	4
2007	34	3	7	2	5	-	1	1	1	-	44	6
2008	16	8	6	4	-	1	3	1	2	1	32	15
2009	-	5	1	2	-	1	1	2	-	-	2	5
2010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Всього:											260	37

Розширення кількісного складу комплексу є ознакою підвищення ролі університету в формуванні системи підготовки фахівців у галузі легкої промисловості та побутового обслуговування населення. Він став об'єднаним фактором при відборі талановитої молоді та профорієнтаційної роботи.

Основними напрямками діяльності ННБК при КНУТД у відповідності до "Положення про ННБК" та двосторонніх угод є:

1. Підвищення якості підготовки фахівців різних кваліфікаційних рівнів для господарського комплексу країни:

1.1. У рамках вирішення даного питання в системі ННБК діє відбір та підготовка обдарованої молоді для вступу до КНУТД. Для цього застосовуються різні форми до вузівської підготовки.

Формально структура довузівської підготовки в університеті містять: підготовче відділення, семимісячні, заочні, вечірні та вихідного дня підготовчі курси для учнів 11 класів, або випускників минулих років, дворічні курси («ліцей вихідного дня») для учнів 10-11 класів та передекзаменаційні двотижневі денні підготовчі курси.

Однак в силу об'єктивних причин набір на підготовче відділення припинився близько 10 років тому із-за відсутності бажаючих. З введенням незалежного тестування припинили своє існування і двотижневі курси, а кількість слухачів на інших формах навчання щорічно зменшується.

З 2003 року в рамках ННБК для організації – учасників була створена система прийому до університету кращих випускників без вступних випробувань за направленнями педагогічних рад шкіл, відповідно до квот, виділених університетом. Так, щорічно, починаючи з 2004 /2005 нав. року , за квотами для навчальних закладів - членів ННБК без вступних іспитів до КНУТД було зараховано 1335 кращих їхніх випускників. Деканати постійно проводили моніторинг успішності цієї категорії студентів, а Інститут до вузівської, прискореної, індивідуальної підготовки (ІДПП) методисти інституту доводили його результати до керівників відповідних навчальних закладів. Як показав подальший аналіз, успішність даної категорії студентів значно вища від середнього по університету. Це дозволяло відібрати для подальшого навчання молодь, що усвідомлено вибрала спеціальності університету і яка в більшості уже має певний багаж спеціальних знань. На жаль з введенням незалежного тестування ця форма роботи в рамках комплексу перестала існувати. Також, починаючи з 2003 / 2004 року до вузівська підготовка здійснюється також на філіях підготовчих курсів в навчальних закладах - членах ННБК.

В кращі часи (2006-2008р.р.) число таких філій доходило до двох десятків і вони охоплювали практично всю країну. На жаль з вищевказаних причин зараз їх число суттєво зменшилося (в поточному році лише 3 філії). Зараз в рамках ННБК другий рік поспіль проводиться новий вид співробітництва з технікумами і коледжами. Вона полягає в спеціальній підготовці студентів останнього курсу цих навчальних закладів через систему до вузівської підготовки КНУТД, по завершенні якої випускники зараховуються до КНУТД відразу на другий рік навчання.

1.2. Ступенева підготовка

Підготовка спеціалістів за системою ступеневої освіти значно розширилась. Становлення і розвиток системи ступеневої освіти йде за напрямками:

– денна прискорена форма навчання – технікум, коледж – КНУТД; – заочна з вечірнім відвідуванням занять за інтегрованими навчальними планами – ПТУ, ВПУ – КНУТД; – заочна

прискорена форма навчання – технікум, коледж, ВПУ – КНУТД; – заочна прискорена дистанційна форма навчання – технікум, коледж, ВПУ – КНУТД;

Для цих категорій студентів випусковими кафедрами були розроблені інтегровані навчальні плани, в яких максимально можливо враховувались знання з дисциплін, вивчених на нижчих ступенях підготовки. З цією метою в рамках навчально-науково-виробничого комплексу були передані в технікуми, коледжі і ВПУ навчальні програми з суспільних дисциплін.

Денна форма навчання була започаткована в ІДПП (тоді факультеті довузівської, прискореної та індивідуальної підготовки). За денною формою навчання було підготовлено:

В 2003/04н.р. – 127 фахівців В 2004/05н.р. – 109 фахівців В 2005/06н.р. – 139 фахівців
В 2006/07н.р. – 96 фахівців.

З 2006 року згідно рішення ректорату даний вид підготовки був переданий з ІДПП на відповідні факультети. Всього на даний час підготовлено понад 1000 фахівців різних спеціальностей.

За заочною та заочно – дистанційною формою навчання підготовка за наскрізними планами здійснюється інститутом заочної та дистанційної освіти (ІЗДО) як в стінах КНУТД так і в регіональних центрах, що розміщені в навчальних закладах – членах ННВК. Всього підготовлено понад 3000 фахівців.

За заочною формою з вечірнім відвідуванням занять підготовка фахівців за наскрізними навчальними планами здійснювалась ІДПП з 2003 по 2010 рік. З 2007 року в зв'язку з відсутністю попиту прийом студентів на цю форму навчання був припинений. За даний період було підготовлено близько 150 фахівців.

2. Підвищення ефективності використання науково-педагогічних кадрів, навчально-лабораторної та виробничих баз

Університет приймає викладачів з числа членів-учасників ННВК для безкоштовного стажування. З їх числа проводиться зарахування аспірантів на профільюючих та споріднених кафедрах. Була захищена кандидатська дисертація директором Львівського державного технікуму легкої промисловості Креденець Н.Д. Крім того, на кафедрі матеріалознавства спільно з Львівським коледжем легкої промисловості КНУТД проводяться спільні науково-дослідні роботи.

Однак питання розширення наукової складової діяльності ННВК потребує особливої уваги. На сьогоднішній день воно є, в основному винятком, а не правилом.

Висновки

Таким чином протягом останніх років сумісна робота в рамках ННВК поступово зменшувалась. Причин тут кілька. Основними з них є фінансова криза, яка привела до зменшення числа бажаючих отримати вищу освіту і, як результат, до закриття більшості регіональних центрів; демографічна ситуація в країні, що також привела до зменшення числа абітурієнтів; введення незалежного тестування, яке унеможливило надання пільг випускникам навчальних закладів – членів ННВК; Важкий фінансовий стан більшості підприємств легкої промисловості, який не дає можливості приділити достатню увагу підвищенню освітнього рівня своїх працівників.

Однак останні рішення Міністерства освіти і науки України, поступовий вихід України з кризи та інші об'єктивні обставини дають підстави для обережного оптимізму і надію на покращення стану справ на даному напрямі.

Надійшла 21.06.2010